

Aan de leden van de vaste Commissie voor
Infrastructuur en Milieu en aan de leden van de vaste Commissie
voor Economische Zaken uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Utrecht, 4 november 2014
Betreft: Windenergie op zee
Onze referentie: TKO/tgr.141103.129
Contactpersoon: Talitha Koek, t.koek@natuurenmilieu.nl

HAMBURGERSTRAAT 28A
3512 NS UTRECHT
NEDERLAND
T +31(0)30 2331328
F +31(0)30 2331311
INFO@NATUURENMILIEU.NL
WWW.NATUURENMILIEU.NL

Geachte dames en heren,

Op 17 november a.s. spreekt u in een Wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer over windenergie op zee. Natuur & Milieu vraagt uw aandacht, mede namens Greenpeace, Milieudefensie, de Waddenvereniging, de provinciale Natuur- en Milieufederaties, Stichting De Noordzee, Wereld Natuur Fonds en de Vogelbescherming Nederland voor de onderstaande reactie op de brief *windenergie op zee*, zoals 26 september jl. door de Ministers van Economische Zaken en Infrastructuur & Milieu aan de Kamer gestuurd.

De Noordzee is van ons allemaal. Alle natuur- en milieuorganisaties zijn voorstander van meer wind op zee en onderschrijven niet alleen de 4450 MW doelstelling voor wind op zee uit het Energieakkoord, maar menen ook dat er een grote noodzaak is om na 2023 verder te gaan met de uitrol van wind op zee. Wind op zee is noodzakelijk om klimaatverandering tegen te gaan en om Nederland minder afhankelijk te maken van fossiele energie.

Routekaart Windenergie op zee

Wij vinden het positief dat het kabinet eindelijk vaart maakt met wind op zee. De natuur- en milieuorganisaties zijn tevreden over de hoofdlijnen van het voorstel voor windenergie op zee: een planmatige uitrol, met één netbeheerder en het kavelbesluit. Dit geeft helderheid voor de markt en houvast voor de uitrol van wind op zee de komende jaren. De volgorde Borssele – Zuid-Holland – Noord-Holland stuit niet op problemen.

Wel maken wij ons zorgen over het tijdpad. De eerste tender staat voor december 2015 gepland. Dit betekent dat de eerste SDE+ beschikking pas in 2016 wordt gegeven. Dit is in strijd met het Energieakkoord, waarin afgesproken is in 2015 al 450 MW aan te besteden. Ook is er het risico van een prijsopdrijvende bouwpiek omdat er in 2016 tweemaal 700 MW wordt aanbesteed. Gezien de krappe planning verwachten wij dat de Kamer alle stukken zo snel mogelijk zal behandelen om verdere vertraging te voorkomen.

Bestaande vergunningen

De natuur- en milieuorganisaties zijn verbaasd dat de Minister de bestaande vergunningen voor wind op zee heeft ingetrokken, omdat dit vertraging oplevert in het proces. Graag hadden wij een eerlijke kostenvergelijking willen zien die, wat ons betreft, uitwijst dat het huidige plan de snelste en goedkoopste optie is. Belangrijker is nog dat het Rijk zich onbetrouwbaar heeft getoond richting vergunninghouders, terwijl de energiesector essentieel is voor het bouwen van de windparken op zee. Een duurzaam investeringsklimaat voor wind op zee is van het grootste belang.

Het is nu zaak samen met alle betrokken partijen vooruit te kijken en te zorgen dat de uitvoering op schema blijft. Wij stellen daarnaast voor de bestaande vergunningen achter de hand te houden mocht op 1 juli 2015 blijken dat er in 2020 niet minimaal 1400 MW aanbesteed zal zijn.

Net op zee

De aanwijzing van TenneT als netbeheerder op zee zorgt voor een meer strategische uitrol van wind op zee, waarbij het op termijn ook mogelijk wordt om verder op zee te bouwen. Hierdoor ontstaat minder druk op de ecologisch waardevolle en intensief gebruikte kustzone. Doordat geconcentreerd op een beperkt aantal plekken wordt gebouwd en gebruik wordt gemaakt van platforms waarop meerdere parken kunnen worden aangesloten, hoeven er minder platforms te worden gebouwd en minder kabels te worden gelegd. Hierdoor wordt een kleiner gedeelte van de zeebodem aangetast en hoeven ook de duinen minder vaak te worden doorkruist.

Verder bestaat de zorg of de Wet STROOM, waarin geregeld moet worden dat TenneT ook echt de netbeheerder op zee wordt, voor 1 januari 2016 door de Kamer wordt vastgesteld. *Indien hier vertraging optreedt verwachten wij dat de Minister snel een alternatieve wet indient.*

Kavelbesluiten

De natuur- en milieuorganisaties verwelkomen de nieuwe systematiek voor het aanwijzen van kavels voor te bouwen parken. Door het combineren van een flexibele vergunning, SDE+ beschikking en een geanalyseerd kavel wordt dubbel werk voorkomen en kan sneller worden gebouwd tegen lagere kosten.

De effecten van windparken op ecologie, afzonderlijk of in cumulatie met andere windparken of andere activiteiten, zijn vaak lastig in te schatten. Dit zal temeer het geval zijn wanneer wordt gewerkt met flexibele vergunningen. Het is belangrijk dat kennisleemten ten aanzien van de effecten van windparken op onderwaternatuur snel worden aangevuld. De natuur- en milieuorganisaties zijn daarom erg blij met de ontwikkeling van het toetsingskader ecologie en cumulatie, waarmee (cumulatieve) effecten beter en eenduidiger kunnen worden ingeschat. Wij hopen dat de overheid zich de komende jaren zal blijven inzetten om het toetsingskader verder te ontwikkelen, zodat nieuwe kennis die bij de bouw van windparken wordt opgedaan kan worden geborgd en kan worden toegepast bij de bouw van toekomstige windparken.

Near shore gebieden

Van de vijf gebieden binnen de 12 mijlszone die zijn onderzocht, worden er maar twee verder ontwikkeld. Binnen deze gebieden zal alleen worden gebouwd in een smalle strook tussen de 10 mijl en 12 mijl. Met deze beslissing wordt de ecologisch waardevolle kustzone grotendeels ontzien, waardoor effecten voor trekvogels en migrerende zeezoogdieren beperkt kunnen blijven.

Ook zijn wij blij dat er niet binnen de 12 mijlszone bij de kwetsbare Waddenkust wordt gebouwd. De natuur- en milieuorganisaties zien de benodigde MER-onderzoeken met belangstelling tegemoet.

Ook hier geldt dat er nog een stuk wetgeving door de Kamer moet: om de nearshore gebieden aan te wijzen moet het Nationaal Waterplan gewijzigd worden. Andermaal hopen wij niet dat dit vertragend werkt.

Een kopie van deze brief met notitie hebben wij gestuurd aan Minister Kamp, Minister Schultz van Haegen, DG de heer B. Leeftink, DG de heer C. Kuijpers, De Groene Zaak en DE Koepel.

Graag willen wij onze mening toelichten.

Met vriendelijke groet,
Natuur & Milieu

Tjerk Wagenaar
directeur

mede namens Greenpeace, Milieudefensie, de Waddenvereniging, de provinciale Natuur- en Milieufederaties, Stichting De Noordzee, Wereld Natuur Fonds en Vogelbescherming Nederland

milieudefensie
anders kijken, anders kiezen

Waddenvereniging

**de natuur en
milieufederaties**

**Stichting
De Noordzee**

WWF

**Vogelbescherming
NEDERLAND**